

Mobstander af at gøre det dyrere og besværligere for dem at faa den Appetitvækker, som for dem er en Livsfornödenhed. Det er blevet sagt, det vilde være heldigt, naar man paa dette Forslag kunde faa gennemført en Forskel mellem By og Land. Sa, denne Tanke har heller ikke været det Mindretal, hvortil jeg hører, fremmed, og jeg er i alt Fald ogsaa for mit Bedkommende, og jeg antager, efter vor Drøftelse af Sagen, vil min ærede Medforslagsstiller ogsaa være med til inden tredje Behandling at stille Ændringsforslag, som gennemføre en Forskel mellem Land og By, hvis det ikke lykkes os at gennemføre det, vi principalt have foreslaaet.

H. Nielsen: Det er det ærede Medlems Appetitvækker, jeg gerne vil sige et Par Bemærkninger om. I sit første Foredrag forleden Dag udtalte det ærede Medlem, at Brændevin, Spiritus i det hele, var en Livsfornödenhed, og nu i Dag vilde han gøre den til en Appetitvækker. Han brugte forleden Dag som Eksempel en Stenhugger. Det faldt mig derved ganske naturligt ind at tænke paa en Stenhugger, som jeg har kendt i 20 Aar, og som næsten al den Tid har ernæret sig ved at slaa Sten paa Landevejen. De første 10 Aar drak han, brugte han „Appetitvækkeren“, og det førte til, at baade han og hans Husstand bleve saa forarmede, som de omtrent kunde uden at komme paa Fattiggaaarden. De sidste 10 Aar har han ladet Appetitvækkeren fare — eller ogsaa har han fundet en anden Appetitvækker — og det har ført til, at han sidder om ikke i Velstand, saa dog nogenlunde godt i det. Jeg skal for øvrigt ikke indlade mig paa en videnskabelig Disput om, hvorvidt Brændevin er nærende eller ikke, men at det ikke er en Livsfornödenhed, i alt Fald ikke for den arbejdende Klasse; det er godt gjort gennem Erfaringen mange, mange Gange. Og jeg skal her nævne, hvad jeg er bleven gjort opmærksom paa af et andet Medlem, at Manen paa sin Nordpolskeds-ædication forhød Spiritus blandt de Følk, han havde med sig, og de vare dog udsatte for Kulde og kunde nok have trængt til en Appetitvækker. — Da jeg har Ordet, er der et enkelt Forhold, som jeg gerne vilde nævne. Jeg vilde ellers ikke have forlangt Ordet, fordi mine Tanker om Lovforslaget, saavel med Hensyn til det enkelte som med Hensyn til det hele, ere blevne saa fyldig udtalte af den ærede Ordfører, at der ikke var nogen Grund for mig til at tage Ordet. Det Forhold, jeg ønskede at omtale, vedrører Forbrugsforeningerne, og jeg vilde der slutte

mig til den ærede Ordførers Udtalelse og sige, at det, som har gjort mig mest ondt under denne Debat, er den Slutningsbemærkning, den højtærede Minister fremkom med, da han havde Ordet i forrige Møde. Jeg forstod ham saaledes, at hvis vi ikke vedtog § 29 i Regeringens Forslag kunde vi styde en hvid Bind efter det hele, saa kom der ikke noget ud af dette Forslag. Jeg vil dog imidlertid haabe, at dette ikke bliver fastholdt saa stærkt, for jeg ser ikke rettere, end at den ærede Ordfører har Ret i, at hvis vi kunde gennemføre det, som Flertallet har foreslaaet, saa vil det være et Fremstridt, og et Fremstridt i den rigtige Retning, ogsaa efter den ærede Ministers Mening et Fremstridt i den rigtige Retning, som han jo i denne Henseende efter sine Udtalelser væsentlig maa være enig med Flertallet i. Det, der kommer til at staa som vanskeliggørende der, er jo Forholdet til Kommunerne, og der kan jeg ikke andet end nære det Haab, som blev udtalt af den ærede Ordfører for et Øjeblik siden, at vi maatte dog se at kunne komme til en Forstaaelse. Det er jo nemlig ikke saaledes, som det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (Bramsen) sagde, da han forleden Dag havde Ordet, at Forbrugsforeningerne havde været en Hemsko og bestandig betegnet en Hindring for al Udvikling af Næringslivet og Skattelovgivningen her i Landet i de senere Aar. Nej, jeg tror, at for saa vidt man har kunnet hense en saadan Hindring til Forbrugsforeningerne, saa har det været den, at det ikke har været muligt, at saa forskellige Sider af Lovgivningsmyndigheden til at se paa Forbrugsforeningerne med de rette Øjne. Vi, der staa dem nær, vi, som have arbejdet i deres Tjeneste, og som staa den Befolkning nær, der har Nytte af dem, vi se paa dem med andre Øjne. Jeg har ikke kunnet skønne andet, end at de have gjort megen Gavn og haft megen Betydning i vort Samfunds Udvikling. Derfor holder jeg paa dem og nærer ingen Tvivl om, at lidt efter lidt vil den samme Opfattelse, som vi, der staa dem nær, have, ogsaa blive delt af dem, der hidtil have haft en modsat Opfattelse, saaledes at vi kunne komme ud over det, der har voldt Knuder. Det kan derfor godt være, at det ikke passer saa nøje, som det ærede Medlem udtalte om Landens Nedbonhed og Rødets Strøbelighed; det kunde maaske lige saa godt vendes mod den anden Side som mod os, der have talt Forbrugsforeningernes Sag. Jeg vil slutte disse saa Bemærkninger med et Ønske om, at det maa lykkes under de fortsatte Arbejder at naa til et Resultat,